

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Державного науково-методичного
центру змісту культурно-мистецької освіти

М. М. Бриль
«07» травня 2021 р.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Грає ансамбль «БУДЬМО!»

Частина I

**Збірка педагогічного репертуару
для ансамблів українських народних інструментів
закладів фахової передвищої мистецької освіти**

Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Київ – 2021

Укладачі:

М. С. Голючек

викладач кафедри «Інструментальне виконавство» Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського», спеціаліст вищої категорії, керівник народного ансамблю, доцент, заслужений артист України

Д. Ф. Мотузок

старший викладач кафедри баяна та акордеона Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, лауреат міжнародних конкурсів

Рецензенти:

В. М. Кожан

викладач Комунального закладу «Чернігівський фаховий музичний коледж ім. Л. М. Ревуцького», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, художній керівник та соліст ансамблю народної музики «Гармоніка», заслужений артист України

І. І. Савков

викладач циклової комісії Народних інструментів Київської муніципальної академії музики ім. Р. М. Глієра, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Відповідальна
за випуск

А. Г. Полещук

Рекомендовано

на засіданні науково-методичної ради
КЗВО КОР «Академія мистецтв
ім. П. Чубинського»

(протокол № 05 від 08 грудня 2020 р.)

© Голючек М. С., Мотузок Д. Ф., 2021 р.

© Державний науково-методичний центр
змісту культурно-мистецької освіти, 2021 р.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ
КЗВО КОР «АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»

М. Голючек , Д. Мотузок

ГРАЄ

Будьмо!

УКРАЇНСЬКИЙ АНСАМБЛЬ
НАРОДНОЇ МУЗИКИ

Частина I

**Збірка педагогічного репертуару
для ансамблів українських народних інструментів
закладів фахової перед вищої мистецької освіти**

Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 025 Музичне мистецтво
Спеціалізація «Народні інструменти»

Київ - 2021

Укладачі:

М. С. Голючек – викладач кафедри «Інструментальне виконавство» Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського», спеціаліст вищої категорії, керівник народного ансамблю, доцент, заслужений артист України

Д. Ф. Мотузок – старший викладач кафедри баяна та акордеона Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, лауреат міжнародних конкурсів

Рецензенти:

В. М. Кожан – викладач Комунального закладу «Чернігівський фаховий музичний коледж ім. Л. М. Ревуцького», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, художній керівник та соліст ансамблю народної музики «Гармоніка», заслужений артист України

І. І. Савков – викладач циклової комісії Народних інструментів Київської муніципальної академії музики ім. Р. М. Глієра, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Рекомендовано

на засіданні науково-методичної ради КЗВО КОР
«Академія мистецтв ім. П. Чубинського»
(протокол № 05 від 08 грудня 2020 р.)

Відповідальна за випуск *А. Г. Полещук*

Зміст

Передмова.....	4
Гуцульська фантазія.....	5
Буковинське весілля.....	21
Намісто.....	42
Старовинний весільний козачок.....	52
Буковинська полька.....	59

© Голючек М. С., Мотузок Д. Ф., 2021 р.
© Державний науково-методичний центр
змісту культурно-мистецької освіти, 2021 р.

Передмова

Ансамблі народної музики посідають чільне місце у музичному мистецтві України. Саме ці, невеликі за чисельністю, творчі колективи найчастіше стають тим художньо-мистецьким середовищем, в якому зберігаються і розвиваються традиції українського музичного фольклору, відроджується українська національна спадщина. Певною мірою, розвиток та популяризація ансамблів народної музики сприяє утвердженню та зміцненню національної самоідентифікації українців.

Поступаючись великим оркестрам кількістю виконавців, тембровим розмаїттям та динамічною потужністю, ансамблі народної музики мають свої переваги, а саме: сценічну мобільність, імпровізаційну свободу музикантів, що пов'язане з практикою гри без нот, по слуху, характерною, насамперед, для фольклорної музики. Особлива складність полягає у тому, що в ансамблевому музикуванні кожна партія має свою функціональну спрямованість і грається одним виконавцем. Це вимагає від музиканта більшої сконцентрованості, адже він несе персональну відповідальність за звучання цієї партії.

У зв'язку зі стрімким розповсюдженням в Україні народного ансамблевого музикування, існує нагальна необхідність розширення репертуару. Адже нині бракує нових партитур, виникає так званий «репертуарний голод», і різні ансамблі вимушені виконувати одні й ті ж самі твори. Крім того, клас ансамблю є однією з профільних навчальних дисциплін у професійній підготовці виконавців народно-інструментального напрямку. По суті, це творча лабораторія, де студенти застосовують усі знання і навички, набуті в класах з фаху, інструментовки, диригування, інструментознавства тощо.

Метою видання цього збірника є поповнення нотного репертуару ансамблів народної музики кращими зразками українського інструментального фольклору, що урізноманітнить концертні програми та допоможе викладачам профільних навчальних закладів з вибором п'єс для студентських колективів. Збірник включає твори відомих авторів – Іллі Міського, Петра Терпелюка, Дмитра Попічука, Василя Гекера, а також створені музикантами ансамблю народної музики «Будьмо!» власні аранжування та п'єси, які пройшли серйозне концертне випробування та отримали схвальні відгуки фахівців. Головним критерієм відбору партитур для збірника була наявність стилістичної спрямованості українського фольклору, ознак традиційного народного музикування та відтворення його самобутнього звучання. Висловлюємо щирі подяки Назару Заверусі, Володимирі Миджину та Валерію Литвину за допомогу в розшифруванні народних мелодій, редагуванні та комп'ютерному оформленні партитур.

Гуцульська фантазія

Незважаючи на свою популярність, цей варіант відомого фахівцям і любителям народної музики твору донині не має свого партитурного «обличчя», а тому багатьма виконавцями-скрипалями виконується, так би мовити, «на слух». «Гуцульська фантазія» як музичний твір, можна сказати, має двох авторів. Першим є Петро Іванович Терпелюк (15.04.1941 – 12.11.2012) – відомий в Україні скрипаль-віртуоз, композитор, диригент, народний артист України, засновник багатьох оркестрів народних інструментів. Його вважають одним з найвизначніших сучасних інтерпретаторів інструментального гуцульського фольклору.

У П. Терпелюка чимала багатогранна творча і композиторська спадщина. Він є автором восьми рапсодій, десяти сюїт, фантазій, музики до танцювальних постановок для «Гуцульського ансамблю пісні і танцю» та багатьох інших інструментальних композицій. Десятки авторських творів для скрипки, голосу, партитури для оркестру народної музики, які репрезентують гуцульський музичний фольклор, видані друком. У їх числі і «Гуцульська фантазія», яка досить часто виконується професійними та аматорськими оркестровими колективами.

Другий (пізніший) варіант «Гуцульської фантазії», який дотепер ще не має свого нотного втілення створив всесвітньовідомий український скрипаль-віртуоз, виконавець популярних музичних хітів Василь Попадюк (1966*). (Варто нагадати, що він є сином визначного українського сопілкаря Василя Попадюка.) Взнявши за основу побудову оригінального твору П. Терпелюка, не змінюючи його фольклорну мелодичну серцевину, Василь осучаснив, додав яскраві віртуозні пасажі, дещо змінив інструментування, завдяки чому твір став ще більш запальним та блискучим.

Не вдаючись до аналізу розбіжностей цих варіантів, звернемо увагу на деякі специфічні моменти виконання представленої партитури.

Насамперед, маємо врахувати характеристику композиційного плану та виконавської схеми твору, дану самим П. Терпелюком. У своїх коментарях до авторської збірки «Моя Гуцулія»¹, він звертає увагу на те, що фантазія «побудована на вокально-танцювальних мелодіях покутських гуцулів, де звучать весільні співочі мелодії, так звані, ладанки» [с.3] і коломийкові козачки.

Зупинимось на деяких важливих, з нашого точки зору, вказівках автора. Так, вступну частину солюючій скрипці П. Терпелюк радить грати «широко, з розмахом» [с.3], а витриманий акордовий супровід мусить нагадувати «шум гірської води» [с.3]. А ось мелодію ладканки, яка з'являється у 2-й цифрі, композитор просить виконувати з жалем, «ніби плачучи, бо в цій пісні сумні слова» [с.4].

У 4-й цифрі звучить тема впевненої рішучості і гордості. «Ця тема – символ непокірного гордовитого гуцульського духу, його величі, сили». Її автор радить грати «біля колодки гостро, виразно, впевнено, можливо, навіть, грізно».

Наступна мелодія, що з'являється у 5-й цифрі має танцювальний характер. Починається вона дуже стримано, з «розкачкою», з поступовим нарощенням темпу та динаміки. Необхідно добитись враження стиснутої пружини, яка намагається випрямитись. Цей розвиток приводить нас до 6-ї цифри, де звучить коломийкова мелодія. Композитор зауважує, що вона виконується «легко, з піднесенням» [с.6].

¹ Терпелюк П. Моя Гуцулія. Твори для скрипки в супроводі фортепіано. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2003. 7 с.

Вихор танцю раптово зупиняється. Після короткочасної фермати несподівано сильним та різким контрастом вривається властивий гуцульській музиці рвучкий бойовий ритм (*чотири такти до 8-ї цифри*). На нього контрапунктом накладається тиха жаліслива мелодія у скрипки (виконується на струні «соль» впродовж восьми тактів). Вже у другому проведенні ця мелодія, поєднуючись з енергійним ритмом, вибухає, набуваючи бойового характеру.

З 10-ої цифри слухач знову поринає у вихор танцювальних мелодій коломийкових козачків – повторюються вже знайомі епізоди з 5-6 цифри. З ними повертається і легкий, веселий та запальний характер музики, який зберігається до кінця п'єси.

Рекомендації та фахові поради виконавської інтерпретації «Гуцульської фантазії», викладені Петром Терпелюком, вважаємо своєрідною професійною школою для скрипалів в опануванні ними специфіки скрипкової техніки та особливостей виконавського стилю, притаманному інструментальному фольклору цього регіону.

Гуцульська фантазія

Петро Терпелюк

аранжування Василя Попадюка

редакція Миколи Голючека

Спокійно

Сопілка
Кларнет
Акордеон
Цимбали
Скрипка I
Скрипка II
Контрабас

10 **1** *mp* *tr* 3

Musical score for measures 10-13. It features a piano part with a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The piano part includes triplets and trills. The bass part has a steady eighth-note accompaniment. Dynamics are marked *mp*. A first ending bracket is shown above the first measure.

4 **14** *p* *tr* *arco* *arco*

Musical score for measures 14-17. It continues the piano part from the previous system. The piano part has a melodic line with trills and triplets. The bass part continues with eighth notes. Dynamics include *p* and *arco* markings.

19 **2** 3 жалею, сумно **3** 5 *p* *pizz.*

Musical score for measures 19-26. It features a piano part with a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The piano part includes triplets and trills. The bass part has a steady eighth-note accompaniment. Dynamics are marked *p*. A second ending bracket is shown above the first measure.

6 **27** *rit.* *f*

Musical score for measures 27-30. It features a piano part with a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The piano part includes triplets and trills. The bass part has a steady eighth-note accompaniment. Dynamics include *rit.* and *f* markings.

6 Швидко, легко

62 *mp*

62 *mp*

8 *mp*

62 *mp*

62 *mp*

mp

12

70 *mf*

70 *mf*

70 *mf*

8 *mf*

70 *mf*

70 *mf*

mf

7

78 *mp*

78 *mp*

78 *mp*

78 *mp*

78 *mp*

78 *mp*

14

86 *mf*

86 *mf*

86 *mf*

86 *mf*

86 *mf*

86 *mf*

11

Musical score for page 19, measures 126-133. The score is arranged for piano, guitar, and bass. The piano part (top two staves) features a melodic line with eighth-note patterns and rests, marked with *mp*. The guitar part (middle two staves) provides harmonic accompaniment with chords such as A7 and Dm, also marked with *mp*. The bass part (bottom staff) plays a simple bass line with eighth notes, marked with *mp*. A box containing the number '11' is located above the first piano staff.

Musical score for page 20, measures 134-141. The piano part (top two staves) continues with melodic lines, marked with *mf*. The guitar part (middle two staves) features a consistent Dm chord accompaniment, marked with *mf*. The bass part (bottom staff) maintains a steady eighth-note bass line, marked with *mf*.

12

Musical score for page 21, measures 142-149. The piano part (top two staves) features melodic lines with some trills, marked with *mf*. The guitar part (middle two staves) continues with Dm and A7 chords, marked with *mf*. The bass part (bottom staff) plays a steady eighth-note bass line, marked with *mf*. A box containing the number '12' is located above the first piano staff.

Musical score for page 22, measures 150-157. The piano part (top two staves) features melodic lines with trills, marked with *mf*. The guitar part (middle two staves) continues with Dm and A7 chords, marked with *mf*. The bass part (bottom staff) plays a steady eighth-note bass line, marked with *mf*.

27

28

прищидишучи

Буковинське весілля

Ідея створення цього твору у нашому колективі виникла несподівано. Готуючи до видання третій аудіо диск «Українська фантазія», ми вирішили включити до нього «Буковинський весільний танок», записаний за однойменною хореографічною композицією Сергія Зубатова для музичного супроводу ансамблю танцю «Київ». Пізніше, коли ми знаходились у пошуках нового репертуару, згадали про цей танок і вирішили композиційно перебудувати та зробити його концертним номером.

У вступі ми використали весільний марш, який записали від весільних музик Сокирянського району, Чернівецької області, зберігши його мелодичну першооснову, тональність і, навіть, включили до свого складу трубу – інструмент, який завжди грає цей марш на «живих» весіллях. Окрім труби, у композиції використовується бухало – народний ударний інструмент, завжди присутній в ансамблях весільних музик. Його запальне соло, з приспівками-говітками буковинських діалектів підсилює радісний та веселий настрій п'єси (цифри 15 та 16).

Особливого колориту та виразності «Буковинському весіллю» додають слова та парубоцькі вигуки. На самому початку розучування твору ці вигуки варто розподілити за ролями: один вигукує текст, інші дружно підхоплюють словами «хоп-хоп». Одночасно промовляти вигуки та вести свою партію виявляється не так просто. Для вдалого засвоєння цього епізоду слід зорієнтувати музикантів на виконання вигуків у ритмі своїх партій (див. 5-8 цифри).

З 9-ої цифри темп пошвидко змінюється, танцювальні теми змінюють одна одну, переходячи з мінору в мажор і навпаки. Задіяні у грі музичні інструменти починають перегукуватися, нагадуючи змагання весільних музик між собою.

Надалі свої сольні танцювальні мотиви по чергово представляють цимбали та кларнет (17-18 цифри). Їх експресивне виконання не залишене поза увагою, оскільки їхній виступ дружно підхоплюється усіма музикантами.

З появою нового (див. 21 цифру), притаманного буковинській народній музиці ритму, темп пришвидшується. На приглушеному, незмінному ритмічному фоні з'являється вільна, розкута імпровізація акордеону, яка поступово набирає сили. В кінці, гаряче підхоплена тутійним форте всіх виконавців, вона раптово заповільнюється, проте не зупиняється. Із нестійкого ферматного акорду виривається новий танцювальний вихор, побудований на знайомій нам мелодії, що звучала раніше (див. 9-11 цифри). Тепер вона, наче стиснута пружина (цифра 22- мі-мінор), починає розкручуватись, набираючи стрімкого темпу і захоплюючи у цей вир всіх виконавців.

Буковинське весілля

(фольклорна замальовка)

Микола Голючек
Дмитро Мотузок

У темпі маршу

Музична партитура першого системного розділу. Вона складається з семи партій: Сопілка, Кларнет, Акордеон, Баян, Цимбали, Скрипка I та Скрипка II, і Контрабас. Темп позначено як 'У темпі маршу'. Ключові позначення: 2/4, f, tr, 3. Інструменти грають синхронно, виконуючи ритмічно активні мелодії.

Музична партитура другого системного розділу. Вона складається з семи партій: Сопілка, Кларнет, Акордеон, Баян, Цимбали, Скрипка I та Скрипка II, і Контрабас. Темп позначено як 'У темпі маршу'. Ключові позначення: 2/4, f, tr, 3. Інструменти грають синхронно, виконуючи ритмічно активні мелодії.

Музична партитура третього системного розділу. Вона складається з семи партій: Сопілка, Кларнет, Акордеон, Баян, Цимбали, Скрипка I та Скрипка II, і Контрабас. Темп позначено як 'У темпі маршу'. Ключові позначення: 2/4, f, tr, 3. Інструменти грають синхронно, виконуючи ритмічно активні мелодії. В кінці системи є лібретто: 'Ой, кукала возулиця / У городі в зілю!', 'А ми собі веселімся;', 'В цімбори - ВЕСІЛЛЯ!'.

1 Стримано

Musical score for measures 25-32. The score includes a trumpet part (Труба іп.В) and piano accompaniment. The trumpet part features a melodic line with trills (tr) and slurs. The piano accompaniment consists of chords and rhythmic patterns in the right and left hands. The dynamic marking is *mp*.

Musical score for measures 33-40. The score includes a trumpet part and piano accompaniment. The trumpet part features a melodic line with trills (tr) and slurs. The piano accompaniment consists of chords and rhythmic patterns in the right and left hands. The dynamic marking is *mp*.

Musical score for measures 41-48. The score includes a trumpet part and piano accompaniment. The trumpet part features a melodic line with trills (tr) and slurs. The piano accompaniment consists of chords and rhythmic patterns in the right and left hands. The dynamic marking is *mp*.

Musical score for measures 49-56. The score includes a trumpet part and piano accompaniment. The trumpet part features a melodic line with trills (tr) and slurs. The piano accompaniment consists of chords and rhythmic patterns in the right and left hands. The dynamic marking is *mp*.

57 **5** *Гайда хлопці, гайда в раз* *Та й на віщі на ловця*

mp mp mp mp

хон-хон - хон-хон хон-хон - хон-хон

57

65 **6** *Гайда хлопці, як один* *танцювати вечорем*

mf mf mf mf

хон-хон - хон-хон хон-хон - хон-хон

65

73 **7** *Голубоньки наперед* *бо вже завтра не буде*

mf mf

хон-хон -хон -хон хон-хон - хон-хон

73

81 **8** *Хай гдлубка посміхнеться* *тай на мене подиветься*

mf (Акордеон)

хон-хон -хон -хон хон-хон - хон-хон

81

Пожвавлено

Musical score for measures 89-95. The score is in 2/4 time and features a key signature of one sharp (F#). It consists of five systems, each with a treble and bass staff. The first system is marked *f*. The second system has a *subito p* dynamic marking. The third system is marked *mf*. The fourth system has a *tr* (trill) marking. The fifth system is marked *mf*. Measure 95 is marked with a circled '9'.

Musical score for measures 96-103. The score is in 2/4 time and features a key signature of one flat (Bb). It consists of four systems, each with a treble and bass staff. The first system is marked *mf*. The second system has a *tr* (trill) marking. The third system is marked *mf*. The fourth system has a *tr* (trill) marking. Measure 103 is marked with a circled '10'.

Musical score for measures 104-111. The score is in 2/4 time and features a key signature of one flat (Bb). It consists of four systems, each with a treble and bass staff. The first system is marked *mf*. The second system has a *tr* (trill) marking. The third system is marked *mf*. The fourth system has a *tr* (trill) marking. Measure 111 is marked with a circled '11'.

Musical score for measures 112-119. The score is in 2/4 time and features a key signature of one flat (Bb). It consists of four systems, each with a treble and bass staff. The first system is marked *mp*. The second system has a *tr* (trill) marking. The third system is marked *mf*. The fourth system has a *tr* (trill) marking. Measure 119 is marked with a circled '12'.

15 Весело, жваво

149 *Бухало* *Грай музико, бо ти звик Дери лико-роби смик.*

p

149 *f*

159 *Як не зробиш з лика смика То ти таки не музика!*

159 *f*

159 *f*

16

168 *f*

168 *f*

168 *f*

168 *f*

168 *f*

176 *mf*

176 *solo*

176 *mf*

184

17

mf staccato

mf

mf

mf

mf

mf

192

18

p solo

mp

p

p

p

p

p

200

19

mf staccato

mf

mf

mf

mf

mf

208

20

mf

mf

mf

mp

mp

mp

mp

216

f

f

f

f

f

f

234

p

mf

p

p

p

p

225

21

приивидити

f

f

f

f

f

f

242

f

f

f

f

f

f

282 *accel. tr*

282 *f*

282 *tr*

296

296

296

296

289 *tr* 23

289 *tr*

289 *tr*

289

289 *tr*

289 *tr*

*Ой тодо, шановні гості до господи.
Будемо лейдя -лейдя пригощатися!*

303 *ff*

303 *ff*

303 *ff*

303 *ff*

303 *ff*

303 *ff*

303 *ff*

Намисто

Композиція «Намисто» займає почесне місце у репертуарі різних народно-інструментальних колективів: від дуетів до оркестрів. Назвемо лише найбільш відомі – Прикарпатський дует баяністів, оркестр «Галичина» (керівник – Юрій Польовий), Чернівецький ансамбль народної музики «Плай» (керівник – Микола Гакман) та інші.

Автор твору – Юрій Польовий – скрипаль, керівник оркестрової групи Заслуженого вокально-хореографічного ансамблю «Галичина». Він уклав дві збірки – «П'єси для народного оркестру» (2002) та «Композиції для оркестру трієстої музики» (2008), що містять такі відомі композиції, як «Галицька барвіста», «Лемківська святкова», полька «Гоп-ша-ша», марш «Опришок», «Якимові пригоди», «Витинанка» тощо.

Інструментальний склад, використаний у «Намисті», нагадує типовий для західного регіону України інструментарій «трієстих музик»: поряд з традиційними для них скрипкою, кларнетом, акордеоном і контрабасом, тут задіяні сопілки та цимбали.

«Намисто» – ефектна концертна п'єса, написана у варіаційній формі. З першого погляду не дуже складна, проте вимагає від виконавців надзвичайної ансамблевої злагодженості та зіграності, уміння контролювати звучання своєї партії та співвідносити його із загальним метро-ритмом та динамікою твору.

«Намисто» – п'єса ефектна, написана у варіаційній формі для концертного виконання. Проте, вона належить до тих творів, які вимагають, крім індивідуальної віртуозності, ще й ансамблевої злагодженості – уміння контролювати звучання своєї партії із загальним метро-ритмічним і динамічним балансом. Технічний рівень музикантів, які виконують «Намисто», має бути доволі високим. Особливі технічні складнощі містяться у сольних варіаціях кларнету (*цифра 2*) та цимбалів (*цифра 4a*), які попри насиченість віртуозними пасажами передбачають легке і невимушене виконання.

Намисто

Ю. Польовий

Сопілка I,II *Спокійно* *rit.* *Швидко*

Кларнет *fp* *f*

Акордеон *fp* *f*

Цимбали *fp* *fp* *fp* *f*

Скрипка I *f* *f*

Скрипка II *fp* *f*

Скрипка III *fp* *f*

Контрабас *fp* *f*

2 5 1

tr *p* *p*

dim. *p*

p *mf* *p* *p* *p*

Musical score for page 44, measures 12-18. The score is in G major and 3/4 time. It features a piano accompaniment with a steady eighth-note bass line and a treble line with chords and eighth-note patterns. A first ending bracket spans measures 15-17, leading to a final cadence in measure 18. Dynamics include *f* (forte) starting in measure 15.

Musical score for page 44, measures 18-24. The score continues with a piano accompaniment. A first ending bracket spans measures 21-23, leading to a final cadence in measure 24. Dynamics include *f* (forte) and *mp* (mezzo-piano).

Musical score for page 45, measures 24-30. The score features a piano accompaniment and a solo violin part. The piano part has a steady eighth-note bass line and a treble line with chords and eighth-note patterns. The solo violin part has a melodic line with slurs and accents. Dynamics include *p* (piano) and *pizz.* (pizzicato). A first ending bracket spans measures 27-29, leading to a final cadence in measure 30.

Musical score for page 45, measures 30-36. The score continues with a piano accompaniment and a solo violin part. The piano part has a steady eighth-note bass line and a treble line with chords and eighth-note patterns. The solo violin part has a melodic line with slurs and accents. Dynamics include *f* (forte) and *mp* (mezzo-piano). A first ending bracket spans measures 33-35, leading to a final cadence in measure 36.

58 11

Musical score for page 11, measures 58-62. It features a piano accompaniment with multiple staves. The right hand has a melodic line with some triplets, while the left hand has a steady bass line. The key signature has one sharp (F#).

12 63

Musical score for page 48, measures 63-67. It features a piano accompaniment with multiple staves. The right hand has a melodic line with some triplets, while the left hand has a steady bass line. The key signature has one sharp (F#). Dynamics include *pp*, *arco*, and *pizz.*

68

Musical score for page 13, measures 68-73. It features a piano accompaniment with multiple staves. The right hand has a melodic line with some triplets, while the left hand has a steady bass line. The key signature has one sharp (F#). Dynamics include *f* and *tr*.

каденція цимбалів

14 7

Широко

74

Musical score for page 49, measures 74-78. It features a piano accompaniment with multiple staves. The right hand has a melodic line with some triplets, while the left hand has a steady bass line. The key signature has one sharp (F#). Dynamics include *f*, *accel.*, and *f*.

Швидко

15

16

8

9

18

Старовинний весільний козачок

У 1986 і 1987 роках у серії «Бібліотечка музичної самодіяльності» були надруковані дві збірки, що називались «П'єси для ансамблю народних інструментів». Їх редактором-упорядником був Дмитро Попічук (1939 –2012), відомий цимбаліст-віртуоз. Професійну музичну освіту він розпочав у Чернівецькому музичному училищі, де гру на цимбалах тоді викладав відомий український скрипаль-віртуоз Ілля Міський, автор низки оригінальних творів для оркестрів та ансамблів українських народних інструментів. Продовживши навчання, Дмитро Попічук став першим випускником Київської консерваторії по класу цимбалів, і за своє життя виховав плеяду яскравих музикантів.

У збірках, редактором яких він був, містяться такі добре відомі нині твори, як «Українська концертна полька» для соло цимбал, обробка української народної пісні «Ой,гиля-гиля,гусоньки, на став», концертна п'єса на тему народної пісні «Ой, вербо, вербо», «Українська весільна полька» та «Старовинний весільний козачок». Мелодії останніх були записані Д. Попічуком від батька в рідному селі Магала, Чернівецької області (Буковина). Батько Дмитра, Георгій Попічук, був відомим буковинським музиком, віртуозно грав на скрипці, знав багато українських, молдовських та румунських народних мелодій.

«Старовинний весільний козачок» – один з найулюбленіших творів нашого ансамблю. Був записаний на студії Українського Радіо і увійшов у четвертий аудіо альбом нашого ансамблю «Візерунки настрою». Взявши за основу партитуру Д. Попічука, музиканти ансамблю оздобили її своїми виконавськими знахідками, які ще яскравіше підкреслили характерний танцювальний настрій твору.

П'єса є відносно легкою для виконання і не потребує особливих зусиль у вивченні. Умовно її можна поділити на три частини. Крайні, більш врівноважені за темпом частини, хоча й прагнуть до прискорення, виконуються легко, з невеличким акцентованим підкресленням прикрашених мелізмами звуків. Середня частина (*цифри 3 –5*) починається з прискорення, тут звучать танцювальні мелодії буковинських весільних козачків. На фоні синкопованих ритмів супроводу відбувається «змагання» ведучих інструментів: струнних і духових.

Старовинний весільний козачок

Дмитро Попічук

Жваво, весело

2

Старовинний весільний козачок

Старовинний весільний козачок

3

Musical score for 'Старовинний весільний козачок' (3). The score is arranged for piano and includes a double bass line. It features two systems of staves. The first system has a treble clef staff with a melody and a bass clef staff with accompaniment. The second system has a grand staff with treble and bass clefs. Dynamics include *mp* and *f*. Trills are marked with *tr*. The piece concludes with a double bar line.

Швидко

3 Швидко

Musical score for 'Швидко' (3). The score is arranged for piano and includes a double bass line. It features two systems of staves. The first system has a treble clef staff with a melody and a bass clef staff with accompaniment. The second system has a grand staff with treble and bass clefs. Dynamics include *sp*, *accel.*, and *f*. Trills are marked with *tr*. The piece concludes with a double bar line.

4

Старовинний весільний козачок

Musical score for 'Старовинний весільний козачок' (4). The score is arranged for piano and includes a double bass line. It features two systems of staves. The first system has a treble clef staff with a melody and a bass clef staff with accompaniment. The second system has a grand staff with treble and bass clefs. Dynamics include *f*. Trills are marked with *tr*. The piece concludes with a double bar line.

6

Старовинний весільний козачок

Musical score for 'Старовинний весільний козачок' (6). The score is arranged for piano and includes a double bass line. It features two systems of staves. The first system has a treble clef staff with a melody and a bass clef staff with accompaniment. The second system has a grand staff with treble and bass clefs. Dynamics include *f*. Trills are marked with *tr*. The piece concludes with a double bar line.

Буковинська полька

Це одна з цікавих віртуозних п'єс, створена невідомим автором. Ще один яскравий приклад використання буковинського музичного фольклору. Довгий час найбільш відомим її виконанням був аудіозапис, зроблений львівським ансамблем народної музики «Збиранка». Нещодавно свою версію цієї польки записав та виклав на youtube-каналі гурт «Світлиця».

Твір в цілому має веселий танцювальний характер. Використаний у ньому мелодійний матеріал необтяжливий мелізмами, які притаманні буковинській народній музиці. Але зберігається властива для народних музик фразна (по фразам) змагальність між духовими і струнними інструментами, на що не зайве звернути увагу.

Головне завдання у виконанні твору – рельєфне виділення інструментів, що виконують сольні епізоди. Через це акомпануючі партії мусять і ритмічно, і динамічно підпорядковуватись головній мелодії. А сукупні «туттєві» місця (цифри 5 і 8) потребують від ансамблістів синхронної злагодженості.

У духових переважно використовується штрих *staccato* або ж легке *legato*. Струнним в таких випадках рекомендується застосовувати штрих *spiccato*.

Буковинська полька

Весело

Сопілка
Кларнет
Акордеон
Цимбали
Скрипка I
Скрипка II
Контрабас

Буковинська полька

9

1. 2.

1. 2.

9

mf

9

1. 2.

1. 2.

9

1. 2.

1. 2.

Буковинська полька

25

3

mf

25

25

25

25

mf

mf

Буковинська полька

17

1. 2.

f

f

17

17

G7 C F C F

f

17

f

f

f

Буковинська полька

33

4

f

33

33

B F B F B F B F B F B F B F B F

33

f

Український ансамбль народної музики «БУДЬМО!» – гурт музикантів-ентузіастів, відданих традиціям українського народного музикування. Назва ансамблю є доволі символічною, у ній закладена історична традиція, духовна спадщина нашого народу. Адже ми – УКРАЇНЦІ, бажаючи один одному кращої долі, твердості духу, могутності, єдності та згуртованості, принагідно вигукуємо **«Будьмо!»**. Саме це слово-вигук, що відповідає духу нації, і символізує творче кредо, яке сповідують учасники ансамблю - бути відданими українському народному мистецтву, пропагувати і розвивати національний інструментальний фольклор.

Ансамбль народної музики «Будьмо!» виник у 1994 році як студентський колектив Київського державного інституту культури і мистецтв. Зорганізувавшись під орудою **Миколи Степановича Голючека**, молоді музиканти вже через рік стають лауреатом 1-го Молодіжного фестивалю-конкурсу «Перлини сезону» (м. Київ). З того вдалого дебюту ансамбль поступово завойовує популярність, презентуючи українське народно-інструментальне мистецтво в Україні та за її межами.

Нині ансамбль веде активну концертну діяльність, виступаючи на різних сценах як в Україні, так і за її межами. Також музикантами були зроблені записи для фонду Українського Радіо, випущені чотири компакт-диски: «Будьмо!» (2001 та 2004), «Гей, музики, довше грайте»(2002), «Українська фантазія»(2006), «Візерунки настрою»(2009). Крім того, було знято невеликий відеофільм (24 хв.) та надруковано репертуарну збірку «Музичні твори Василя Попадюка у виконанні ансамблю «Будьмо!» (2015).

Велику увагу музиканти приділяють дотриманню традиційних канонів народного виконавства. Саме тому кожен новий твір вимагає кропіткої роботи, пов'язаної з розшифровкою, аранжуванням та інструментуванням народних мелодій. У репертуарі ансамблю «Будьмо!» близько сотні інструментальних творів, в яких звучать мелодії народних пісень з різних регіонів України. Окрім інструментальних композицій, створених класиками українського народного виконавства – Василем Попадюком, Дмитром Попічуком, Петром Терпелюком та іншими, колектив виконує і власні обробки народних пісень, супроводи до танцювальних композицій, інші сучасні твори.

Прихід у колектив акордеоніста-віртуоза **Дмитра Мотузка** покращив виконавський потенціал ансамблю, що дозволило значно розширити репертуар, додавши до нього п'єси віртуозної спрямованості.

Сьогодні питання національної самоідентифікації, відродження національної музичної традиції є вкрай важливими та актуальними для нас, українців. Ключову роль у цій справі відіграє інструментальний фольклор, традиційне народне музикування, якому вірно служать музиканти ансамблю народної музики **«Будьмо!»**.

